

H. F. Brümmerstedt:

De nye Regnskabsformer
i Flaadens Skibe per Toget
og dens Verkemaade.

26. 3. 1929.

København d. 23/10 1929.

Hr. Kaptajn E. C. Ziehe

R. af Dalg. 7 Dbn.

Effen Afkald med Kaptajn-
Løjtnant Flejberg tillader mig
mig hermed at aflægge Hæder-
skinglet til det af mig holdte
Foredrag i Løjtnant-Selskabet
i det sidste Forsamlingsaar til
Hr. Kaptajnen til Opbevaring
i Selskabets Arkiv.

F. B. Mummert

FOREDRAG

om

de nye Regnskabsreformer i Flaadens Skibe paa Tugt
og deres Virkemaade.

---oo0oo---

Holdt i Følgebureauets Lokaler
den 26te Marts 1929 af
underskrevet.

J. Brønnum-Tvedt

/

Naar jeg atter taler her i Selskabet, da er dette nærmest tænkt som en Fortsættelse af det Foredrag, jeg havde den Ære at holde i det forrige Forsamlingsaar.

I det nævnte Foredrag prøvede jeg at vise, hvorledes der i Aarenes Løb var fremkommet stadigt voksende Uoverensstemmelser mellem de til de aarlige Udrustninger af Flaadens Skibe bevilgede og forbrugte Midler. Jeg prøvede at vise Aarsagen til Uoverensstemmelsen, hvad man i Tidens Løb havde gjort for at undgaa den, og hvad man i Fremtiden vilde gøre. "Hvad man i Fremtiden vilde gøre" var Omordningen af Pengeregnskaberne Førelse og Afløggelse fra de udrustede Skibe og Baade. Denne Omordning, som jeg i store Træk prøvede at skitsere, blev udarbejdet af et af Ministeriet i Vinteren 1927-28 nedsat Udvalg.

Udvalgets Arbejde resulterede i "Midlertidige Bestemmelser for Pengeregnskabsordningen i de udrustede Skibe samt paa Søværnets Kaserne, ved Flyvevæsenet m.v.". Disse Bestemmelser blev af Ministeriet fastsat til at gælde fra 15/5 1928 og er bekendt gjort i dets Kundgørelse B.4 s.A. I Korthed skal jeg skitsere hele Forholdet, som det laa paa dette Tidspunkt. Fra alle udrustede Skibe og Fartøjer blev der indsendt Regnskaber ved Togternes Slutning, og disse Regnskaber, der kun omfattede de kontante Udgifter, som faldt igennem Skibets Kasse, var kun et af de Elementer, som efter at være sammenarbejdet med alle de andre Regnskaber der f. Eks. fra Flaadestationens forskellige

Myndigheder indløb til Ministeriets Regnskabsafdeling, kunde danne eet samlet Regnskab over Forbruget af Udrustningskontoens Midler. Skibenes Pengeregnskaber gav ifølge hele deres Karakter slet ikke noget Billede af, hvad det kostede at holde Skibene udrustet, og da der ikke var nogen som helst Mulighed for blot paa et eller andet Tidspunkt af Togterne at kunne sige: "nu har dette eller hint Skib belastet Udrustningskontoen med et saa og saa stort Beløb", var Ministeriet lige indtil henimod Slutningen af Finansaaret ~~fuldstændig~~ ^{et nøjere} blottet for Kendskab til Bekostningen ved Udrustningerne; man var afskaaret fra at begrænse Udrustningerne eller "rationere" de Institutioner, der var i Virksomhed Aaret rundt, og den anden Mulighed, at Udrustningskontoens Midler ikke var brugt efter deres Bestemmelse, kunde ogsaa være til Stede, kort sagt man var henvist til at arbejde efter den Plan, der en Gang var lagt og saa haabe paa, at Midlerne vilde slaa til. De Forsøg, man gjorde ved at paalægge Skibene at indsende kalkulatoriske maanedlige Udgiftsoversigter, medførte, som det ogsaa i Fjor blev sagt, ikke det Resultat, som var tilsigtet. Aar efter Aar blev Udrustningskontoen overskredet; de Overskridelser, der traadte frem i Statsregnskaberne var store, og naar dertil kommer, at Omposteringer og Overførsler dels indenfor samme Finansaar dels fra det ene Aar til det paafølgende har fundet Sted, saa kan man deri se, at hele denne Regnskabsføring trænger til en gennemgribende Revision.

Som jeg ogsaa omtalte i Fjor, greb Ministeriet i Finansaaret 1927-28, idet man

forudsaa Overskridelsens Forekomst, ind paa forskellige Omraader for at imødegaa denne. De Begrænsninger, der blev foretaget, var ikke og kunde heller ikke forudsættes at være tilstrækkelige; dette fremgaar tildels af Statsregnskabet, der for Udrustningskontoen viser et Forbrug paa 1.500.000 Kr., en oprindelig Bevilling paa 1.400.000 Kr. og en Tillægsbevilling paa 100.000 Kr. At det virkelige Beløb, som der skulde aflægges Regnskab for, var 1.600.000 Kr. fremgaar kun i Ministeriets Bøgholderi, idet man der vil kunne se, at 100.000 Kr. er blevet overført til det indeværende Finansaars Udrustningskonto. Det maa heraf fremgaa, at Ministeriet burde have grebet ind allerede paa et meget tidligere Tidspunkt, idet Udrustningskontoens Midler allerede var brugt ved Udgangen af November, hvilket var det Tidspunkt, hvor Spareforanstaltningerne blev iværksat.

I det indeværende Finansaar var Udrustningerne som bekendt meget stærkt begrænsede, og saa vidt man kan se af de nu foreliggende Opgørelser af Udrustningsudgifterne, vil det samlede Resultat af disse blive saaledes, at der nærlig vil være Dækning for de førnævnte 100.000 Kr., der er overført fra det forrige Finansaar. Dette viser, at man allerede nu er bedre orienteret med Hensyn til Bekostningen ved Skibenes Udrustning, end man tidligere var.

Det førømtalte Udvalg traadte første Gang sammen i Begyndelsen af December 1927, men først i Januar 1928 kom Arbejdet i Gang, idet man straks havde sat sig som Maal at omlægge saavel Penge- som Proviant-, Forbrugs-, Beklædnings- og Inventarieregnskabet ombord i

Skibene. Det viste sig hurtigt, at dette var alt for omfattende, og man indskrænkede sig derfor til at tage den første og vigtigste Opgave op til Løsning.

Man havde haabet paa et Resultat, der kunde arbejdes efter allerede fra Finansaa- ret 1928-29^s Begyndelse, men som jeg før sag- de: Resultatet forelaa først i Midten af Maj.

Naar Bestemmelserne kom til at gælde fra 15/5 1928, saa gjaldt dette dog kun for de Togter, der paabegyndtes efter dette Tids- punkt, idet Ministeriet i sin Kundg.A.10 af 14'Maj s.A. bekendtgjorde, at de først skulde træde i Kraft ved Juni Maanedes Begyndelse for de Skibe og Institutioner, der allerede var udrustede eller i Virksomhed. Som Følge heraf afsluttedes Pengeregnskaberne i disse sidst- nævnte den 31'Maj og indsendtes i Overensstem- melse med de tidligere gældende Bestemmelser.

Som bekendt gaar denne nye Regnskabs- ordning ud paa,

at der indsendes maanedlige Pengeregnskaber, der omfatter samtlige med Skibets Udrust- ning forbundne kontante Indtægter og Udgif- ter, uanset om disse vedrører Udrustnings- kontoen eller ikke, og

at der hver Maaned indsendes en Statusopgø- relse over samtlige med Skibets Udrustning forbundne Udgifter, der vedrører Udrust- ningskontoen, uanset om disse Udgifter fo- religger som kontante Udbetalinger igennem Skibets Kasse eller ikke.

For at kunne sammenholde de virkelige Udgifter fra Maaned til Maaned, saaledes at man til enhver Tid kan følge Forbruget paa Udrustningskontoen, var det nødvendigt at af- regne Personellet hver Maaned og at meddele

Skibene, hvilke Beløb der for deres Vedkommende posteredes paa Udrustningskontoen som Betaling for det fra eller ved Flaadestationen eller andre Institutioner udleveret Proviant, Forbrugsgods m.m. og udførte Arbejder som f.Eks. Transport og andet lignende.

Samtidig med Pengeregnskabernes Afslutning den 31'Maj 1928 blev Skyldbøgerne for det vpl.Mandskab opgjort saaledes, at den samlede Lønning og eventuelle Tillæg for hver enkelt forelaa, og alt det Tilgodehavende blev udbetalt som Forstrækning. I det Tilgodehavende var indbefattet det Beløb, der indtil da var afkortet til Dækning af eventuelle Mangler ved Beklædning og udleveret Inventar.

I de gamle Skyldbøgers Sted traadte nye, der var omarbejdet til en saadan Form, at de passede ind i det nye Regnskabssystem; hvorledes disse Bøger er indrettet turde være saa bekendt, at jeg næppe behøver at omtale det nu.

I to Skibe, nemlig "Fylla" og "Godthaab" lod man den gamle Regnskabsordning blive staaende ved Magt, idet man mente, at det paa Grund af Opholdene paa henholdsvis Island og Grønland næppe vilde være muligt ved den første Begyndelse at faa Systemet til at virke tilfredsstillende; det maa tillige erindres, at Bekostningen ved disse Skibes Udrustning afholdes af en særlig Konto paa Finansloven og ikke af den egentlige Udrustningskonto, som de nye Regnskabsbestemmelser navnlig tog Sigte paa.

Endvidere blev det bestemt, at den maaendelige Udgiftsoversigt skulde bortfalde, idet den var overflødiggjort af den førømtalte Statusopgørelse. Denne skulde første Gang ud-

færdiges pr. 30'Juni og skulde da foruden de i H.t. Pengeregnskabet for Juni afholdte kontante Udgifter Udrustningskontoen vedrørende tillige omfatte de Udgifter Skibet vedrørende, der indenfor den forløbne Del af Finansaaret var posteret paa dettes Del af Udrustningskontoen af de Myndigheder, der havde leveret Skibet Forsyninger. Meddelelse om Postering skulde jo efter de nye Bestemmelser tilgaa Skibene.

Hermed var Systemet sat i Gang og for yderligere at lette Gangen i det, blev der fra Flaadestationen givet Skibene forskellige oplysende Meddelelser, som jeg dog ikke skal fordybe mig i. Kun et Forhold vil jeg nævne, og det er Skibenes Afregning med Kulldepoterne udenfor Flaadestationen. Udvalgets Bestræbelser gik jo ud paa at bringe enhver Udgift frem til Ministeriets Bogholderi saa hurtigt, som det overhovedet var muligt. Dette havde til Følge, at man lod Skibene betale Værdien af Kullene med en saakaldt "crossed" Check, der efter Kullenes Modtagelse afleveredes til Indehaveren af Depotet, som sendte Checken videre til Kommissariats-Afdelingens Filial paa Holmen. Kullenes Ombordbringning betaltes som en ganske almindelig kontant Udgift af Skibets Kasse. Paa denne Maade opnaaede man at faa Kullenes Værdi ført ind i Pengeregnskabet i Stedet for, at man som tidligere lod Filialen opgøre Forholdet og postere Beløbet, hvilket først fandt Sted lang Tid efter Leveringen.

Denne Betalingsmaade med den "crossede" Check er i Strid med en af Finansministeriet truffet Bestemmelse om, at Mellemværender mellem Statsinstitutioner - i dette Tilfælde

Skibet og Marineministeriets Filial paa Holmen - saa vidt muligt afvikles ved Posteringer over Statsbogholderiet, altsaa uden Bevægelser i de kontante Kassebeholdninger, og ovennævnte Betalingsmaade med "crossed" Check er da ogsaa blevet paatalt af 4 Hovedrevisorat, efter at Bestemmelserne var sat i Kraft. Man kunde undgaa den "crossede" Check ved at lade Indehaveren af Depotet meddele Værdien af de fyldte Kul umiddelbart efter Kulfyldningen dels til Skibet (til Statusopgørelsen) dels til Kommissariats-Afdelingens Filial paa Holmen (til Postering). Under alt dette maa man vel erindre, at Postering ikke finder Sted efter den indsendte Status, men at denne kun er tænkt anvendt til en Kontrol af hvert enkelt Skibs Part af Udrustningskontoen, men denne Kontrol skal jeg isvrigt omtale senere. Angaaende Hovedrevisoratets fremtalte Paatale af dette Forhold kan jeg oplyse, at der blev svaret, at man skulde have sin Opmærksomhed henvendt derpaa ved den Gennemgang, som Bestemmelserne skulde underkastes, naar de havde virket i nogen Tid. At man ikke nu vilde ændre Bestemmelsen skyldes andre Overvejelser, der for Tiden finder Sted med Hensyn til Forsyning af Flaadens Skibe med Kul udenfor Flaadestationen.

Med alt dette var Bestemmelserne sat i Gang, og man havde nu kun at afvente Resultatet. Fra forskellige Sider var der spaaet Sammenbrud, og dette gjaldt navnlig Afregningen af Personellet. Om noget Sammenbrud blev der dog ikke Tale, og har Afregningen voldt nogle Vanskeligheder, da har disse dog ikke været saa store, at de har givet Anledning til Indberetning af nogen Art. Tilsyneladende

har Ordningen i det hele og store virket tilfredsstillende og haft den tilsigtede Virkning, at der klæber Mangler ved den, og at den paa enkelte Punkter ikke er blevet gennemført, som det var den oprindelige Mening, er forklarligt. Naar der fra forskellig Side har hævet sig Røster imod den, fordi der paalægges den, der skal føre Regnskabet, mere Arbejde end tidligere, da er dertil kun at sige, at Ordningen blev iværksat i den Form, som den fik, for at give Administrationen Mulighed for at følge Forbruget og ikke^{for} at lette Arbejdet i Skibene.

Jeg skal senere omtale, hvorledes man indenfor den givne Form for Regnskabsaflægelse i Fremtiden forsøgsvis vil prøve at lette og forenkle Arbejdet i Skibene, saaledes at dette efterhaanden, som Ordningen vinder mere Fortrolighed, kan udføres uden at beslaglægge for megen Tid paa Bekostning af alle de øvrige Arbejder, der skal udføres om Bord i den korte Tid, Kommandoen er hejst. Jeg sagde, at Ordningen paa enkelte Punkter ikke var blevet gennemført, saaledes som det oprindelig var Meningen, og dette skal jeg gøre til Genstand for en noget nærmere Omtale.

En af de fastsatte Bestemmelser siger: "Enhver Myndighed, der kan foretage Postering paa Udrustningskontoen for leveret Gods og Proviant, for udført Arbejde m.m., udfærdiger paa samme Maade som for Myndigheder i Land en Opgørelse, som - tillige med en Specifikation over de beregnede Summer - sendes vedkommende Chef til Attestation. Opgørelsen tilbageendes, naar den er godkendt, for at Postering kan foretages.

Opgørelserne kan efter Aftale med ved-

kommende Chef erstattes af Månedsopgørelser!

Denne Bestemmelse er af de allerfleste Myndigheder blevet praktiseret paa den Maade, at der fra disse er tilgaaet de respektive Chefer Meddelelse om, at Postering foretages. Dette var ikke tilsigtet, og det fremgaar ogsaa af Bestemmelsens Ordlyd, hvor man kræver Chefens Attest for enhver Postering, saaledes at han er i Stand til paa effektiv Maade at kontrollere de Udgifter, hvormed hans Skib belaster Udrustningskontoen. Selvfølgelig betyder den anvendte Fremgangsmaade en væsentlig Besparelse af Tid ~~og Penge~~, men man kan dog ikke komme bort fra, at Kontrollen svækkes væsentligt. Trods denne Svaghed, der dog i nogen Grad opvejes af, at Ministeriet ~~ved Hjælp af de indsendte Statusopgørelser~~ ogsaa ~~besidder Muligheder for at udøve~~ Kontrol med Posteringerne, har Fremgangsmaaden dog alligevel virket efter sin Bestemmelse. Jeg skal nævne 2 Eksempler paa Virkningen af den givne Bestemmelse, som efter min Mening har særlig Interesse, idet de oplyser forskellige Forhold.

I det første Tilfælde var en Regning for leveret Elektricitet fra Orlogsværftet tilsendt en Torpedobaadschef til Attestation. Leveringen havde fundet Sted i Juli Kvartal, og Torpedobaaden havde strøget Kommando den 21/8, og Regningen var dateret den 11/10. Den paagældende Torpedobaadschef tilbagesendte Regningen med en Skrivelse, i hvilken han meddelte, at han paa daværende Tidspunkt ikke saa sig i Stand til at afgive den ønskede Attest. Samtidig meddelte vedkommende mundtligt at han ikke havde nogen begrundet Indvending imod det opgivne Forbrugs Størrelse eller

Pris, men derimod havde principiel Betænkelighed ved at attestere et Forbrug, der var skønnet.

Efter Ministeriets Mellekomst og en Korrespondance mellem dette og den paagældende Chef blev Regningen forsynet med følgende Paategning: "Der haves ingen Midler til at kontrollere Forbrugets Størrelse, men den ansatte Sum kan formentlig anses for passende." Med denne Paategning blev Beløbet ført til Udgift. Den paagældende Chefs Standpunkt i det givne Tilfælde var jo korrekt, men det Forbehold, som blev taget i Attestationen, kunde jo nok være taget ved Regningens Fremkomst. Selvfølgelig var Tidspunktet meget fremrykket, et Forhold som jeg senere skal tale om, men et Anbringelse af Elektricitetsmaalere i samtlige Flaadens Skibe af Hensyn til Forbruget under Ophold ved Flaadestationen med Kommando hejst vil betyde en uforholdsmæssig stor Udgift i Sammenligning med Forbrugets Størrelse, er dog utvivlsomt, derfor er Skibschefen i dette Tilfælde henvist til at skønne over Forbrugets Sandsynlighed, og dermed maa saavel vedkommende selv som Ministeriets Bogholderi lade sig nøje.

Det andet Tilfælde, som jeg vil omtale, viser tydeligt den paagældende Chefs Bestyrelse over Størrelsen af en Postering og hermed hans Ønske om at nedbringe Udgifterne ved Udrustningen af det Skib, for hvilket han var Chef. Tilfældet var, at der for det paagældende Skib var posteret et Beløb paa ca. 250 Kr. til Service og Dækketøj, hvilket Chefen ikke mente at kunne anerkende, idet den nævnte Post efter hans Mening højst kunde andrage ca. 30 Kr. Naar den paagældende anslaaer Be-

løbet saa lavt, skyldes det formodentligt, at han kun tænker paa Værdien af, hvad der er slaaet i Stykker eller bortkommet i Togtets Løb og glemmer Værdiforringelsen af Dæketsøj og Slittage paa de udlaaente Pletsager. At en saadan Værdiforringelse og Slittage finder Sted er indlysende, men vedkommende kan jo derfor ikke vide, hvor stort et Beløb det repræsenterer. Forholdet er saaledes, at der af Udrustningskontoens Midler til Servicemagasinet til Vedligeholdelse af Beholdningerne for hvert reglementeret Udlaan tilstaaes 12½% af Værdien af det udlaaente, uanset det paagældende Togts Længde. De ca. 250 Kr. var i dette Tilfælde de 12½%. Disse %er er ansat efter Erfaringen og er saavidt mig bekendt vistnok lige knebne nok. At Beløbet i dette Tilfælde var saa stort, skyldes dog ogsaa den Omstændighed, at Søofficersmessen havde medtaget Service til 12 Personer i Stedet for som reglementeret 6 Personer. At dette er sket, skyldes Messens Ønske om ved eventuel Selskabelighed at være saaledes stillet, at det ikke er nødvendigt at begrænse Gæsters Antal paa Grund af Servicemangel, og de paagældende ved, at der efter de gældende Bestemmelser intet ydes Messen til Godtgørelse for Mangler og Slittage paa Service, der er medgivet udover det reglementerede, men de tænker ikke paa, at de paafører Udrustningskontoen en Udgift, der udgør 12½% af Værdien af, hvad de har laant udover det reglementerede, og de tænker formodentligt heller ikke paa, at saadanne Udgifter en Dag af Ministeriet, maaske efter Protest fra Hovedrevisoratet, med Hette paalægges Messerne.

Foruden de 2 omtalte Tilfælde er der

fra enkelte andre Chefer for udrustede Skibe faldet Udtalelser om Regnskabsordningen, og disse viser i det store og hele, at man ikke har været utilfreds med den; en Ting, som har været Genstand for Omtale, er den Forsinkelse, der kan komme ved Posteringsmeddelelserne, der forårsager, at en Chef aldrig ved, hvornaar den endelige Status kan indsendes; dette er selvfølgelig et Forhold, som bør rettes. At en Postering, der foretages i Togtets Løb, udskydes en Maaned, er af forholdsvis underordnet Betydning, men at der foretages Posteringer 5-6 Maaneder efter Kommandostrygning, er dog forkert, og dette søges ændret. Man har undersøgt nogle af de forekommende Tilfælde og heraf fremgaar det, at flere af de foretagne Posteringer uden Tvivl er Udrustningskontoen uvedkommende. Det maa saaledes forekomme mærkeligt, naar Udgifterne til Reparation af afleveret Inventar posteres paa Udrustningskontoen, naar der i Søværnets Budget for Magasinerne findes en Konto til Vedligeholdelse og Opretholdelse af Magasinernes Gods, og naar der i Bemærkningerne til Finansloven staar, at det bevilgede Beløb blandt andet ogsaa er tænkt anvendt til saadanne Reparationer. Paa lignende Maade er der andre Myndigheder, der foretager Postering af Udgifter paa Udrustningskontoen, som uden Tvivl ikke med Rette hører hjemme der. At befri Udrustningskontoen for saadanne Smaaskader er et Arbejde, som maa forsøges, naar man vil have den størst mulige Udnyttelse af de Midler, der er bevilget til de rent militære Udrustninger. Med dette Formaal for Øje er man for Tiden beskæftiget med at undersøge, hvad

der kan hindre Iværksættelsen af en obligatorisk Bestemmelse om, at enhver Postering paa Udrustningskontoen skal være foretaget senest ved Udgangen af den efter Kommandostrygningen i det paagældende Skib umiddelbart paafølgende Maaned. Hvis det er muligt at gennemføre en saadan Bestemmelse, vil der uden Tvivl være vundet en Del til Fordel for den Konto, som tillige med Nybygnings- og Vedligeholdelseskontoen har den største Betydning for vor Flaades Krigsberedskab.

En anden Ting, som ogsaa har været Genstand for Omtale, er den Omstændighed, at de værnepligtige ved den maanedlige Afregning faar udbetalt alt deres Tilgodehavende og derfor ofte kan komme til at ligge inde med ret store Pengebeløb, hvilket som bekendt ikke er tilladt. Hvorledes dette Forhold skal afhjælpes, er blevet drøftet, og der har været fremsat forskellige Forslag, uden at der dog er blevet Enighed om noget, og da hele Princippet vil blive brudt, saafremt Lønningen skal kunne blive staaende, maa Cheferne, som det nu sker, paalægge Baksofficererne Pligt til at opbevare Værdigenstande og Penge for de værnepligtige, og dette vil vel nok medføre Krav fra Officererne om et sikkert Opbevaringssted, hvilket kun findes de færreste Steder i vore Skibe og derfor antagelig maa fremskaffes.

At udarbejde Forslag til Revision af Regnskabsbestemmelserne er i denne Vinter blevet lagt i Hænderne paa de samme Udvalg, som udarbejdede disse.

Udvalgets Opgaver er da følgende:

1. at foretage saadanne mindre Ændringer, som maa anses for at være formaalstjenlige el-

- ler påkravede for at simplificere og lette hele Systemet,
2. at udarbejde Forslag til en Afregningsform, der kan lette Arbejdet for Personellet ombord uden at bryde Grundprincipperne i Pengeregnskabsordningen og endelig
  3. at omarbejde de gældende Bestemmelser for al anden Regnskabsføring ombord.

Jeg har allerede omtalt nogle af de Forhold, der kommer ind under de første Op- gaver, som Udvalget har beskæftiget sig med, og skal derfor ikke gentage disse. Endvidere har man udarbejdet en Regnskabsbog, som er noget simplere og mere praktisk i sin Form end den kombinerede Kasse- og Hovedbog, der saavel med Hensyn til Størrelse som Overskuelighed var temmelig uheldig i sin nuværende Form.

For yderligere at forenkle Afregnings- systemet med de værnepligtige har Udvalget fremsendt Forslag til en fuldstændig ny Løn- ningsmaade for disse. I Øjeblikket er det som bekendt saaledes, at enhver Værnepligtig løn- nes med 70 Øre daglig, og udover dette gives der værnepligtige med en Specialuddannelse eller i særlige Stillinger saavel ombord som ved de permanent virkende Institutioner i Land et dagligt Tillæg, hvis Størrelse for de forskellige Kategorier udgør 80, 50, 30 eller 20 Øre, fastsat efter ganske bestemte Prin- cipper; man kan altsaa lønne værnepligtige paa 5 forskellige Maader, og det er indlysen- de, at et saadant Forhold let kan give Anled- ning til Fejl ved Afregningen; i alle Tilfæl- de kræver det et betydeligt Arbejde af ved- kommende Regnskabsførere. Det Forslag, som blev udarbejdet af Udvalget og godkendt af

Chefen for Flaadestationen, blev af Ministeriet ~~til~~stillet ~~Finansudvalget~~ som Ændringsforslag til Finansloven. Det gik ud paa, at værnepligtige efter nærmere herom af Ministeriet fastsatte Regler lønnedes i 3 forskellige Lønningsklasser, saaledes at de værnepligtige, der forhen havde et dagligt Tillæg til den egentlige Lønning af 80 Øre, fremtidig skulde lønnes med 1,25 Kr. daglig, øvrige værnepligtige, der havde andet Tillæg, skulde lønnes med 1,00 Kr. daglig, og værnepligtige, der ikke beklæder nogen særlig Stilling, skulde lønnes med 75 Øre daglig. Efter at Forslaget var tilstillet ^{Lønnings} ~~Finansudvalget~~, blev der ^(af dette) dog foretaget den Ændring, at Lønningen til de værnepligtige, der efter Forslaget skulde lønnes med 1,25 Kr. daglig, d.v.s. værnepligtige Maskinister og Radiotelegrafister, 4 Maa neder efter Forfremmelsen forhøjedes til 1,50 Kr. daglig. Disse Lønningssatser er fastsat saaledes, at de Herrer Regnskabsførere, der skal foretage saavel Afregning i Skyldbøgerne som Udbetaling af Beløbene, altid vil faa behagelige Tal at omgaa. Selvfølgelig kommer der ogsaa her Undtagelser, naar de værnepligtige skal erlægge Betaling for manglende Beklædning eller andre Genstande, som de skal drages til Ansvar for; men alt i alt maa det dog indrømmes, at Fejlkilderne bliver formindsket.

Efter Udvalgets Forslag blev det økonomiske Grundlag ikke forrykket, men med den sidste Ændring vil der komme en Merudgift, hvis Størrelse ^(saavidt mig bekendt) dog ikke er gjort til Genstand ^(fra Lønningsudvalgets Side) for nogen Undersøgelse. Med Udvalgets Forslag som passer nøje ind i Regnskabsordningen med Skyldbogssystemet for værnepligtige, har man

Finansloven blev forhastet men
 jo nu uforudså denne Ændring
 den bliver vedtaget nu og.

samtidig udført Forarbejdet til Udvalgets anden Opgave: at give Forslag til en simplificeret Form for Afregning. En saadan vil man dog kun foretage forsøgsvis, og Forsøget skal *naar Finansloven er Gang er vedtaget* ~~under de kommende Sommerudrustninger~~ finde Sted i et Orlogsskib og i en Torpedobaad, og det skal ske paa den Maade, at Førelsen af Skyldbøgerne for det værnepligtige Mandskab suspenderes. Enhver værnepligtig, der møder i de 2 Fartøjer ved Kommandohejsningen, vil være afregnet ganske i Overensstemmelse med de gældende Regler, og deres Skyldbøger vil paa sædvanlig Maade blive tilstillet Fartøjet af den udkommanderende Myndighed og skal i givet Tilfælde følge den værnepligtige ved Afgang fra Fartøjet, og i Tilfælde af Hjemsendelse indsendes til Revision efter de gældende Bestemmelser. Ved Kommandohejsningen vil der blive tilstillet Fartøjet et Antal Legitimationskort, som skal udfyldes og tildeles de værnepligtige, og som disse skal fremvise ved Modtagelse af Lønning. Lønningsudbetalingen sker hver Lørdag for de syv foregaaende Dage og saaledes, at alt Tilgodehavende udbetales. Lønningsudbetaling ophører saavidt muligt senest 14 Dage inden Hjemsendelse. De udbetalte Beløb indføres i en Lønningsbog, der er approberet af Ministeriet. Beløbene sammestilles for hver Udbetaling og føres til Udgift i Fartøjets Pengeregnskab som Forstrækning. I Lønningsbogen indføres ogsaa Afregning ved Kommandostrykning og Hjemsendelse, og Bogen følger som Regnskabsbilag til Fartøjets afsluttende Pengeregnskab.

Enhver Lønningsudbetaling overværes af en Officer, der tillige med den, der har ud-

betalt Lønningen, underskriver Lønningsbogen. Godtgørelse for Rejseomkostninger samt Dag- og Timepenge til værnepligtige maa ikke føres i Lønningsbogen, men skal føres paa særlig Liste som Tilfældet er med lignende Udgifter for det faste Personels Vedkommende. Saafremt en værnepligtig i Ugens Løb afgaar fra Fartøjet, ^(afregnes han, og) maa Kommandolisten forsynes med en Paategning om, ^(i hvilken Lønningsklasse) til hvilket Tidspunkt han er afregnet, saaledes at Fejltagelser udelukkes. Saafremt Forsøget lykkes, og en Lønningsmaade som den skitserede indføres, vil denne Meddelelse til sin Tid blive overflødig, idet enhver Regnskabsfører vil vide, at Afregning kun maa finde Sted Lørdag.

Paa / Punkt ~~er~~ er den Fremgangsmaade, man her vil forsøge, i Strid med de Principper, der ligger til Grund for den gældende Ordning. Det ^{te} ene Punkt er, at det fra Skibet ved Maanedens Slutning indsendte Pengeregnskab med Hensyn til de værnepligtiges Lønning ikke altid er fuldstændigt, et Forhold, som man dog kan tillade sig at se bort fra, idet Uregelmæssighederne maa blive ganske betydningløse og ~~naerlig~~ udjævnes, naar samtlige Regnskaber for det paagældende Togt foreligger. ~~Det andet Punkt, hvor der er en lille~~ Brist, er den Fejl, der fremkommer ved værnepligtiges Afgang, idet saadan Afgang kan medføre, at Lønning, der egentlig hører hjemme i eet Skib, udbetales i et andet; ogsaa dette Forhold bliver dog uden Betydning i Betragtning af, at Erstatningsmanden for den afgaaede til sin Tid, naar denne Lønningsmaade er indført, vil komme til at have den paagældende Lønning ved den næstfølgende Lønningsudbetaling. ^{enne} Disse Uregelmæssigheder er, som jeg

som sagt

~~her har prøvet at forklare~~, ret uvæsentligt, og jeg troer, at man kan se bort fra den i Betragtning af de Fordele, som denne Fremgangsmaade med Lønningsudbetaling rummer, for jeg troer da ikke, at man kan være i Tvivl om, at der vil kunne spares en Masse Tid i Skibene, naar Skyldbøgerne ikke skal føres og opgøres, og det maa da være en ganske betydelig Lettelse, at de værnepligtige er afregnet fuldstændigt, hver Gang Lønningsudbetaling har fundet Sted.

At man atter forlader Princippet, at lade værnepligtige selv kvittere for det modtagne Beløb, er hensigtsmæssigt paa Grund af den Tidsbesparelse, som det vil medføre.

Den anden Reform paa Lønningsområdet gælder det faste Personel, og denne vil naturligvis rent forsøgsvis blive anvendt i de samme 2 Fartøjer i den kommende Udrustningsperiode, og jeg skal skitsere, hvori den består:

Marineministeriets Lønningskontor udbetaler selv Lønning til enhver Tjenestemand, midlertidig Befalingsmand og fast menig, og det paalægges enhver af disse inden Udkommandoen personligt at meddele Kontoret, hvorledes Lønningen ønskes udbetalt, idet man jo kan tænke sig, at nogle ønsker Trækkepenge til den hjemmeværende Familie, eller ønsker en Del af Lønningen indsat paa Bankkonto e.l. medens Resten af Lønningen ønskes udbetalt om Bord i Skibet. Lønningskontoret vil da til hver enkelt meddele, hvorledes de specielle Ønsker vil kunne blive opfyldt. Ligeledes vil Kontoret være villigt til at foretage Ændringer i Lønningsudbetalingen, naar saadanne i Togtets Løb er blevet meddelt i

Tide. I den Anledning vil der blive medgivet Fartøjerne trykte Kort, der er beregnede til saadanne Meddelelser. Over de Beløb, der er ønsket udbetalt om Bord, udfærdiger Lønningskontoret henimod Slutningen af hver Maaned en Liste med Angivelse af Skib, Stilling, Navn og hvert enkelt Beløbs Størrelse. Denne Liste afgives til Postgirokontoret henimod Udgangen af Maaneden og samtidig overføres det samlede Beløb til Lønningskontorets Postkonto. Listen ledsages af en Anmodning om at lade de enkelte Beløb udbetale ved Postvæsenets Foranstaltning paa det Sted og til den Tid, som Chefen for det paagældende Skib maatte ønske det. Chefen vil blive beordret til en vis Tid inden Udgangen af Maaneden at give Postgirokontoret Meddelelse om, hvor og paa hvilket Tidspunkt Lønningsbeløbene ønskes udbetalt. Postgirokontoret vil da udfærdige Udbetalingskortene, der - tillige med Angivelse af Tid og Sted for Udbetalingen - sendes samlet til det Posthus, der skal foretage Udbetalingen. Paa opgivet Tid og Sted vil Pengepostbudet komme til Stede, og det forventes, at eventuelt Fartøj samt et Rum e.l., hvor selve Udbetalingen kan foregaa, stilles til Raadighed. Udbetalingen maa tilendebringes i een Omgang. Som Legitimation for Modtageren vil en Befalingsmands Udsagn være tilfredsstillende for Postvæsenet. Modtageren kvitterer selv for det modtagne Beløb. Til det Personel, som er forhindret i at møde ved Udbetalingen, afgiver Postbudet fornøden Meddelelse, og med denne vil den paagældende ved Henvendelse paa Postkontoret kunne faa Beløbet udbetalt imod Kvittering. En Lønningsudbetaling af den her omhandlede Art gør det

nødvendigt, at Lønningskontoret til Stadighed holdes å jour med enhver Af- og Tilgang indenfor det faste og midlertidige Personel, og det maa derfor være en Forudsætning, at Af- og Tilgangslisterne saa hurtigt som muligt indsendes til deres Bestemmelsestider, hvorfra de atter kan afgives til Lønningskontoret til Observation.

Saafrømt der inden Udbetalingsdagen har fundet Afgang Sted fra Skibet af nogen af det paa Listen opførte Personel, omadresseres Forsendelsen til den paagældende. Hvis den paagældende er afgaaet til et i Skibets umiddelbare Nærhed værende Skib eller Baad eller anden Institution, vil Forsendelsen kunne modtages i Skibet og videresendes ved dettes Foranstaltning.

En Vejledning for Fremgangsmaaden vil blive medgivet de 2 Fartøjer.

Om denne Maade at udbetale Lønning til fast og midlertidigt Personel paa, som, man vel maa erindre, er et rent og skært Forsøg, kan der siges meget baade for og imod, og jeg skal derfor prøve paa at belyse den fra begge Sider.

Af Fordele kan nævnes, at Skyldbøgerne til dette Personel overflødigsgøres, og at der undgaas den ret omfattende Række af Meddelelser om Ændringer i Lønningstillæg og Fradrag, som der nu saa godt som hver Maaned tilgaar Skibene fra Lønningskontoret, og dermed spares et ret betydeligt Arbejde for Personellet om Bord. Endvidere fjerner man en meget betydelig Del af de Udgifter, der ikke vedrører Udrustningskontoen, fra Skibenes Pengeregnskaber, saaledes at Regnskabsbogen giver et mere virkelig Billede af Udrustningsudgifterne

end hidtil, og endelig undgaar Chefen eller Intendanten, hvem der nu fører Pengeregnskabet, at trække de store kontante Beløb til Skibets Kasse, saaledes som det nu finder Sted henimod Slutningen af hver Maaned, et Forhold som forøvrigt ogsaa kan medføre et unødvendigt Rentetab, navnlig da der ikke foreligger noget om, hvornaar den paagældende maa trække Beløbene til Kassen.

Imod denne Ordning taler

at den er uanvendelig under Skibes Op- hold i Udlandet, og Forsøget vil derfor blive afholdt i 2 Fartøjer, der ikke skal anløbe udenlandske Havne, og at den, dersom Lønningsudbetalingsdagen falder i Tidsrummet fra Mandag til Fredag ofte vil kunne betyde et meget uheldigt Afbræk i de militære Øvelser; man kan nemlig næppe tænke sig den Mulighed, at enhver Mand om Bord i vore Skibe skal være saa medgørlig, at han vil finde sig i ikke at faa udbetalt sine Penge paa den Dag, hvor han ifølge Tjenestemandslovens § 31 har Ret til det. Man kunde for at komme udenom dette tænke sig, at Lønningen blev udbetalt fra Postvæsenet f. Eks. den sidste Lørdag i Maaned, tidligere var det saaledes, at Lønningsudbetaling for den følgende Maaned skete eller kunde ske fra Lønningskontoret allerede den sidste Dag i den foregaaende Maaned; dette er ophørt, og for et saadant Forhold findes ingen Lovhjemmel, idet den førnævnte § 31 i Tjenestemandsløven siger:

"Lønninger, som er fastsat aarsvis, Ventepenge og Pensioner, udbetales maanedlig og forud ved hver Maanedes Begyndelse, dog saaledes, at dersom Udbetalingsdagen falder paa en Helligdag, skal Udbetalingen finde Sted paa

den sidste Søgnedag i den foregaaende Maaned." Hermed er tydeligt nok sagt, at Udbetaling af Lønning normalt ikke maa ske før den 1ste.

Hvad der ogsaa taler imod en Ordning som denne er, at det meget vanskeligt lader sig gennemføre i et stort Skib at samle og fastholde hele det omhandlede Personel ved det Sted, hvorfra Udbetalingen finder Sted, uden at alt Arbejde for længere Tid kommer til at ligge fuldstændig stille, det tager jo dog en vis Tid, naar hver enkelt Mand skal eftertælle sit Beløb og kvittere for det, og man maa jo ikke forvente, at Postvæsenet kan stille en Mand til Raadighed en hel Dag, hvad der sikkert vil medgaa, hvis der efterhaanden skal sendes Bud efter større Dele af Besætningen rundt omkring paa dens forskellige Arbejdspladser i Skibet. Foruden dette mulige Tab af kostbar Øvelsestid og Arbejdstid vil der ogsaa komme det Forbrug af Kul, som jo meget ofte vil medgaa for at bringe Skibet i Havn og tilbage til Øvelsesfeltet, et Kulforbrug som ellers kunde komme de militære Øvelser til Gode. Alt i alt troer jeg næppe, at de Lettelser og Besparelser, der kan opnaas ved en Lønningsordning som denne, staar i noget rimeligt Forhold til de her fremdragne Mangler, og jeg troer, at der endnu kan siges en hel Del imod den. Om Forsøget vil blive gjort er som sagt ikke afgjort. Man kunde ogsaa tænke sig at lade Lønningskontoret sende Lønningslisten og en Check paa det samlede Beløb til Skibet, saaledes at Chefen eller Intendanten kunde foretage Udbetaling af Beløbene den 1ste og derefter tilbagesende Listen med de paaførte Kvitteringer. Ved en saadan Fremgangsmaade opnaaedes det, at Lønnin-

gen til dette Personel holdtes udenfor Skibets Pengeregnskab, og at Skyldbøgerne var overflødige, og skal man opnaa disse Fordele, vil jeg næsten tro, at det maa ske paa denne Maade trods det eventuelle Rentetab. Spørgsmaalet om, hvilket Resultat man vil komme til, ligger endnu aabent, og hvorvidt Resultatet vil blive en Ændring turde være tvivlsomt; thi man kan dog næppe se bort fra, at samme Form for Lønningsudbetaling i et hvert Skib saavel i danske som i udenrigs Farvande er mere ønskelig end forskelligartede Former, der let kan give Anledning til Forvirring om hele Spørgsmaalet.

At lønne det faste og midlertidige Personel, der gør Tjeneste i Skibsdivisionen⁹⁹ ved Søværnets Kaserne, ~~og ved Luftmarinestationen København,~~ fra Lønningskontoret er en ganske naturlig Ordning, som derfor ogsaa vil blive iværksat fra Begyndelsen af det kommende Finansaar. Hvorledes Betalingen skal foregaa er endnu ikke bestemt; men det er dog et ret underordnet Spørgsmaal, om de paagældende faar Pengene tilsendt eller selv maa afhente dem.

Inden jeg afslutter min Omtale af disse Lønningsmaader, vil jeg endnu en Gang have Lov til at sige, at det hele jo kun er et Forsøg paa at jævne Vejen saa meget som muligt for det Personel om Bord, som altid har mange andre Interesser at varetage og derfor nødig skal bebyrdes med alt for meget Regnskabsarbejde. Selvfølgelig kan det hele blive saa kunstigt, at det er umuligt i Praksis, men uden Forsøg vil man jo aldrig finde nogen Vej fremad.

Med Hensyn til Udvalgets 3die Opgave at omarbejde de gældende Bestemmelser for al anden Regnskabsføring om Bord, da tager denne navnlig Sigte paa Proviant- og Forbrugsregnskaberne.

Allerede i det Finansaar, i hvilket vi endnu befinder os, har man om Bord i 2 Skibe prøvet en ny Form for Proviantregnskab; dette har vist sig at virke særdeles tilfredsstillende og skal fremtidig føres ensartet i alle Skibe og Baade; det er en betydelig Forenkling af det Proviantregnskab, der tidligere førtes i de større Skibe, og en Omlægning af de Proviantregnskaber, der hidtil er ført i Torpedobaadene.

Hvorledes dette Regnskab skal føres, skal jeg isvrigt ikke komme nærmere ind paa, idet det jo ikke paahviler Søofficererne om Bord i Skibene at føre dette, og jeg skal derfor indskrænke mig til at sige, at det er meget overskueligt og mere enkelt, end de hidtil benyttede Systemer og har som sagt den Fordel at være ensartet i alle Skibe.

Med Hensyn til Forbrugsregnskaberne, ja, da er man endnu ikke kommet saa vidt, at man har udarbejdet noget Forslag, men jeg kan dog sige saa meget, at Tendensen gaar imod at fortsætte med disse Regnskaber saaledes som nu, hvor der for en lang Række af Forbrugsartikler er fastsat et ganske bestemt tilladt maanedligt Forbrug, medens der for Forbruget af andre Artikler ikke er sat nogen bestemt Grænse. Dette tilladte Forbrug gav som bekendt Anledning til, at der blev foretaget en ^{riti} kritisk Gennemgang af de Forbrugsregnskaber, der var indsendt fra de i Finansaaret 1927-28 udrustede Skibe. Kritiken resulterede i et

stort Skema og forskellige andre Tryksager, hvoraf man bl.a. kunde se, hvorledes der i det ene Skib var blevet sparet paa Koste og Skrubber, medens der til Gengæld maaske var brugt alt for mange Malerpensler, hvorledes man et andet Sted havde brugt Masser af Twist og til Gengæld sparet paa Blaar og saa fremdeles. Naar der nu en Gang er angivet et saadant bestemt tilladt Forbrug af noget, saa er det berettiget at kritisere, naar saadanne Bestemmelser ikke overholdes; men i Betragtning af, at mange af de Ting, der i den omtalte Kritik var behandlet, var Ting, som var af ganske underordnet Betydning i økonomisk Henseende, f.Eks. Blyanter og Skrivepapir, saa man stille sig noget skeptisk overfor det Spørgsmaal, om en saadan Kritik fremtidig vil medføre Besparelser af Betydning; jeg vil neppe tro det. Det forekommer mere praktisk at undlade at fastsætte noget tilladt Forbrug, da det dog ser ejendommeligt ud, naar der i Journalen staar, at der er brugt Pudseklude 0,5 o.l., saa saa man vist hellere til at begynde med nøjes med paa en eller anden Maade at meddele Skibe, hvor stort Normalforbruget af disse Ting er, og saa lade det virkelige gennemsnitlige maanedlige Forbrug indføre f.Eks. i Generalrapportbogen for hvert enkelt Togt; ved at slaa op i denne Bog, vil Chefen saa kunde faa et Begreb om, hvorledes Forholdene plejer at være i det paagældende Skib, og derved blive i Stand til at kritisere Forbrugsjournalerne. En saadan Indførelse vilde maaske kunde foretages ved Skibsinspektionens Foranstaltning. Mon ikke den heraf følgende Merudgift, hvis der i det hele taget bliver en saadan, vil være betydelig mindre end de

Besparelser, der fremkommer ved til enhver Tid at iagttage streng Økonomi med de Forbrugsartikler, for hvilke man ifølge deres Karakter og Betydning ikke har kunnet sætte nogen Grænse for Forbruget; man maa næsten tro det.

Nu rejser det Spørgsmaal sig saa: "er det i det hele taget nødvendigt at føre noget Forbrugsregnskab"? og saavidt jeg ved, er der Stedet i Øjeblikket, hvor det ikke føres. Spørgsmaalet maa besvares med ja; og jeg mener, at det er forkert, naar et saadant Regnskab ikke føres, Kontrollen forsvinder, det frembyder en Fristelse, som efter min Mening ikke maa være til Stede.

Inden jeg slutter af, skal jeg oplyse, at Udvalget i sine Anstrengelser for at lette Regnskabsarbejdet om Bord havde faaet en virksom Støtte i det i Ministeriet udarbejdede Forslag til Ændring af Tjenestemandslovens § 895 (Søtillegs- og Bospisningsbestemmelserne), Forslaget er desværre bortfaldet, og vi skal indtil videre fortsætte med det ikke helt ringe Arbejde at udregne med 3 Decimalers Nøjagtighed, hvad vi har spist og ikke spist om Bord i 28 Dage.

~~Naar jeg siger, at der gøres alt for at faa saa billige Leveringer af Proviant og Kul som muligt i de danske Provinsbyer, saa vil jeg ikke kritisere Kontrakterne; det kan muligvis nok gøres, navnlig for enkelte Proviantsorters Vedkommende; men jeg nævner kun dette for at kunne sige, at i alt det, som jeg har talt om her i Aften, ligger Midlerne til at bringe Skibenes Udrustningsudgifter ned, Midlerne til at lære disse nøje at kende~~

*at alle de Ting som at
Løffene, Datoofficeren
altid med Ansigelse,
- kun mere smykket
- angående Ordning,
- og den Skat in natura.*

Alle disse Bestræbelser bunder til syvende og sidst ud i det ene Maal at lære de forskellige Skibes Udrustningsudgifter at kende, og Side om Side hermed arbejdes der ad andre Veje henimod at nedbringe disse Udgifter saa meget som muligt.

Før man nogenlunde kender Udrustningsudgifterne, og før Interessen og Sansen for Økonomi er vakt hos det Personal, som i første Række besidder Muligheder for at varetage Udrustningskontoens Tarv, det vil sige det overordnede Personal om Bord i Skibene, før den Tid naar man ikke det endelige Maal, nemlig:

At eje nogle af Midlerne til indenfor de aarlige Bevillinger paa Udrustningskontoen at opnaa de ⁱ militær Henseende bedst mulige ~~Resultater~~ Udbytte af demne.